

# Tør jeg anbefale noen å bli assistenttannlege i privat praksis?

Og tør jeg ansette en assistenttannlege i min praksis?

**S**om universitetslektor i kariologi ved fakultetet i Oslo har jeg betydelig kontakt med alle studentene som uteksamineres herfra. Derfor får jeg mange forespørsler fra dem om å være referansepersone når de søker arbeid som assistenttannleger i privat praksis. Mange tannleger har ringt og mange arbeidsforhold er etablert.

Men, og det er et stort men! De som følger litt med i timen, og da særlig i Oslo og andre sentrale steder, har sett en økende problematisering ved avslutning av assistenttannlegearbeidsforhold.

Det er vel temmelig opplagt at nyutdannede tannleger ikke nødvendigvis kommer til å forbli i den praksisen de begynner å arbeide i. Mange er på «gjennomreise» fordi vi snakker om unge mennesker i etableringsfasen med ektefeller/samboere/kjærester/barn osv. som gjør at veien videre ikke er helt klarlagt.

Og nå er vi ved sakens kjerne: Gang på gang oppstår det konflikt når arbeidsforhold avsluttes. Praksiseierne mener at pasientene tilhører praksisen, mens mange pasienter av naturlige årsaker ønsker å følge assistenttannlegen til et nytt arbeidssted. Noen assistenttannleger «stjeler» bevisst og planmessig deler av arkivet enten fysisk eller ved systematisk å informere pasientene om

sine flytteplaner og ønske dem velkommen til det nye stedet. Det oppstår konflikter med store økonomiske krav og som nærmer seg rettslige avklaringer. Interessekonflikten er åpenbar.

Det kan selvsagt ikke være slik at assistenttannleger uten videre kan ta med seg arkivet eller deler av det, men det kan heller ikke være slik at pasientene fratas retten til selv å velge tannlege. Dette krever noe av både assistenttannlege og praksiseier, og det krever mye av den avtalen som blir inngått ved etablering av arbeidsforholdet. Det må faktisk i kontrakten avtales helt eksakt hvordan pasientene skal bli informert ved et eventuelt opphør av arbeidsforholdet. Kunne man ikke, når arbeidsavtalen underskrives, også formulere det brevet som skal sendes pasientene når et arbeidsforhold eventuelt opphører? Og kunne ikke dette inngå som en del av kontrakten? Og selv om etikk og moral er begreper som dessverre ikke alltid står like høyt i kurs for tiden, må det være lov å forlange at en slik avtale blir overholdt.

Alle forstår at mange pasienter vil følge «sin» tannlege til det nye arbeidsstedet rett og slett fordi de liker tannlegen sin og føler seg trygge der. Informasjonen som gis ved avslutning av et assistenttannlegearbeidsforhold må derfor være av en slik art at pasientene

har en reell mulighet til å velge. Hvis etablering av store praksiser eller praksiser med assistenttannleger er tuftet på et så lite pasientgrunnlag at man nærmest må binde fast pasientene, er det noe galt et sted. Mye kan vel tyde på en viss overetablering enkelte steder.

Grunnlaget for å ha assistenttannleger er selvsagt at det tjenes penger på det. Men systemet er sårbart og det må faktisk påregnes litt «pasientsvinn» når en assistenttannlege slutter. Dette er en kalkulert risiko som praksiseier må ta. Derfor bør provisjonene ligge på et slikt nivå at svinn og tapet kan tåles! Det er bedre at provisjonene ligger f.eks. 10 % lavere og at «listen legges litt høyere» for konflikt i etterkant av et arbeidsforhold.

Tannlegene er en liten yrkesgruppe i samfunnet. Vi er samlet i én forening. Det er viktig at vi prøver å løse kollegiale problemer på en konstruktiv måte. Pasientene våre må ikke oppleve oss som en yrkesgruppe med interne problemer som skyldes at tannlegene tror de «eier» pasientene.

Og til sist: Hva bør jeg anbefale de nyutdannede tannlegene?

*Kjetil Reppen  
Institutt for klinisk odontologi,  
Det odontologiske fakultet, UiO*